

глікогену в печінці та скелетних м'язах до глюкози, а парасимпатичної-утворення глікогену з глюкози в печінці. Ендокринну регуляцію вуглеводного обміну здійснюють гормони підшлункової залози, щитоподібної залози, наднирників та соматотропін. Інсулін стимулює окиснення глюкози в тканинах, синтез глікогену в печінці та м'язах. Гормон підшлункової залози – глюкагон, підвищує рівень глюкози в крові. Гормон щитоподібної залози – тироксин, стимулює інтенсивність енергетичних процесів в організмі та використання глюкози. Гормони мозкового шару наднирників адреналін та норадреналін сприяють розщепленню глікогену. Гормони ж коркового шару наднирників глюкокортикоїди регулюють синтез вуглеводів з амінокислот, гліцерину, органічних кислот у печінці. Соматотропін збільшує проникність мембран м'язової тканини для глюкози та стимулює її використання як енергетичного матеріалу [2].

При порушенні фізіології вуглеводного обміну виникають у тварин хвороби обміну речовин такі як: цукровий діабет, ожиріння та інші. Підшлункова залоза може виділяти недостатню кількість інсуліну, або клітини організму стають не чутливими до власного інсуліну. Тому необхідно стежити за тим, щоб вуглеводи надходили в організм у необхідних, для конкретного виду тварин, кількостях.

Висновок. Вуглеводи відіграють надважливу роль у метаболізмі і від їхнього вмісту залежить здоров'я тварин.

Література

1. Слюсар Н. В. Особливості кінетики біотрансформації ліків та можливість її зміни під впливом різних факторів. Науково-технічний бюлетень інституту біології тварин і ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок. Львів, 2017. Вип.17, №2. С.353–357.
2. Фізіологія сільськогосподарських тварин: підручник: видання друге, доопрацьоване/ А.Й. Мазуркевич, В.О. Трокоз, В.І. Карповський та ін.; за ред. А.Й. Мазуркевича, В.О.Трокоза. К. : НУБіП України, 2014. 456 с.

УДК 636.7:619:616.988.5

ЖИГАЛОВ Євген, здобувач вищої освіти 3 курсу магістратури, спеціальність «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **СМОЛЯК Василь**, канд. вет. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ПРИ БРОНХОПНЕВМОНІЇ ПОРОСЯТ

Бронхопневмонія – одне з найбільш поширених захворювань поросят і завдає господарствам значних економічних збитків внаслідок загибелі, вимушеного забою, витрат на лікування хворих тварин, зниження їх росту та розвитку, що негативно впливає на послідуочу продуктивність тварин.

Вивченню етіології, патогенезу, діагностики, лікування і профілактики бронхопневмонії молодняку присвячені наукові праці В.М. Данилевського, В.І. Левченка, І.П. Кондрахіна, В.Ю. Чумаченка, Н.І. Рудої, П.В. Розумник, Н.В. Козій та ін.

Не дивлячись на значну кількість наукових праць, цікавість до цього захворювання не зменшується, оскільки рівень захворюваності на бронхопневмонію не знижується, а навпаки – має тенденцію до зростання. Досвід показує, що ефективність лікування хворих на бронхопневмонію тварин залежить від багатьох чинників. При цьому в першу чергу слід враховувати особливості етіологічних факторів в господарстві, застосування патогенетично обґрунтованої комплексної терапії з використанням сучасних високоефективних лікарських препаратів.

В ППФ «Деметра» Кам'янець-Подільського району Хмельницької області при інтенсивній технології ведення свинарства бронхопневмонія у поросят в основному проявляється в перехідні періоди. Найчастіше хворіють поросята у групі дорощування віком 1,5-2 місяці. Це захворювання наносить господарству значні збитки. Після перехворювання, особливо зливною формою пневмонії, при хронічному чи підгострому перебігу продуктивність свиней знижується на 30–50% і такі тварини стають непридатними для подальшого використання.

Враховуючи актуальність даного питання, при виконанні роботи ставились завдання, запропонувати господарству найбільш ефективний метод лікування поросят, хворих на катаральну бронхопневмонію.

На основі всебічного аналізу умов утримання і годівлі, а також даних клінічних, патологоанатомічних і лабораторних досліджень встановлені причини респіраторних захворювань поросят у господарстві. Розроблена і вивчена терапевтична ефективність трьох комплексних схем лікування поросят за допомогою амокцициліну 15% Д.Д. суспензія для ін'єкцій, полівітамінного препарату інтровіту, не стероїдного протизапального препарату айніл, кальцію глюконату та натрію гідрокарбонату.

Першу групу поросят лікували амокцициліном 15%-ною суспензією для ін'єкцій, другу групу – амокцициліном і полівітамінним препаратом інтровітом, а в третю схему додатково був введений айніл – нестероїдний протизапальний засіб. Крім цих препаратів, як відхаркувальний засіб хворим тваринам усіх трьох груп щоденно з кормом задавали натрію гідрокарбонат, а також кальцію глюконат – як проти алергічний засіб.

Проведенні дослідження показали, що ефективність лікування залежить в значній мірі не тільки від вибору антибіотиків. Важливе значення при цьому має одночасне застосування засобів патогенетичної та заміної терапії, зокрема, препарати, які необхідні для нормалізації обміну речовин, стимуляції захисних сил організму.

При гематологічних дослідженнях у хворих на бронхопневмонію тварин виявляли помірний нейтрофільний лейкоцитоз з простим

регенеративним зрушенням ядра вліво, що є характерним для запальних процесів з доброякісним перебігом. Крім того, у хворих поросят виявлено зниження на 9-20% рівня гемоглобіну і на 5-15% – еритроцитів.

При повторному гематологічному дослідженні, яке проводили після лікування, коли клінічні симптоми бронхопневмонії зникали, більшість показників морфологічного дослідження крові приходили до норми, що свідчить про одужання тварин.

Терапевтична ефективність схеми лікування, яка включала амоксицилін, гідрокарбонат натрію і кальцію глюконат складала 90%, а лікування тривало в середньому 8,5 дні. Додаткове введення в схему лікування інтровіту покращувало ефективність лікування і скорочувало тривалість лікування. У цій дослідній групі повне одужання наступило у 9 поросят із 10, у одного поросяти хвороба перейшла в хронічну форму і воно було вибракувано. Тривалість лікування в цій групі складало 7,0 дні.

Але найбільш ефективним було лікування з введенням в схему інтровіту і айнілу. Терапевтичний ефект у цій дослідній групі був максимальним, лікування тривало всього 5,0 днів.

На основі проведених досліджень рекомендуємо для широкого впровадження для лікування бронхопневмонії, застосовувати амоксицилін, айніл, інтровіт, натрію гідрокарбонат і кальцію глюконат.

З метою профілактики респіраторних захворювань серед поросят необхідно неухильно дотримуватись зоогігієнічних норм вирощування молодняка, підвищення його загальної резистентності, зменшення впливу умовно-патогенної мікрофлори, що може бути здійснено за умови покращення ефективності роботи вентиляційної системи та системи видалення гною.

УДК 619.616.98

КОВАЛЬЧУК Ангеліна, здобувачка вищої освіти 6 курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **КАРЧЕВСЬКА Тетяна**, канд. вет. наук, доцентка

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Кам'янець-Подільський, Україна

ЕТИОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ЛЕПТОСПІРОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Лептоспіроз відноситься до числа найбільш широко поширених зоонозних інфекцій та займає важливе місце в інфекційній патології людини і тварин, завдаючи при цьому значних соціально-економічних збитків. Лептоспіроз є важливою проблемою для галузі скотарства у всьому світі і також для багатьох сільськогосподарських підприємств України. Протягом останніх років проблема лептоспірозу в Україні набуває все більшого значення, а ситуація ускладнюється тим, що лептоспіроз великої